

ALLE KLOKKEN LUIDEN

Speciale serie thuislessen met opdrachten, tijdens de Corona crisis van 2020

Deel 4: Rouwtjes en Trouwtjes

Groote klokken zeggen tiktak, tiktak! / Kleine klo [...]

Groo - te klok - ken zeg - gen tik - tak, tik - tak!

Klei - ne klok - ken zeg - gen tik - tak, tik - tak, tik - tak, tik - tak!

En die klei - ne zak - hor - lo - ges: tik - ke tak - ke, tik - ke tak - ke, tik - ke tak - ke - tik!

Dit liedje zing ik vaak met mijn leerlingen tijdens de zangles, omdat het een leuke canon is en heel geschikt om te leren tellen. De noten gaan van lang naar kort; de grote klokken slaan langzaam en de kleine klokken vlug.

vraag 1: De noten in maat 1 zijn ..... noten

vraag 2: De noten in maat 2 zijn ..... noten

vraag 3: de noten van de één na laatste maat zijn ..... noten.

vraag 4: deze canon kun je ..... -stemmig zingen

Ook eergisteren beierden de klokken in ons land weer naar hartelust. Je *hoort* het geluid niet alleen, je *voelt* ook de trillingen in de lucht, vooral als je, zoals ik, dichtbij een kerk woont.

De klokken delen lief en leed met ons en dat doen ze al sinds oeroude tijden.

Als er een uitvaart of rouwdienst is in de kerk, beiert de doodsklok. Vroeger ging dat volgens heel precieze regels: Als er een heer overleden was werd de grote klok geluid. Als er een dame was overleden werd er een kleinere klok geluid. En als er een kind was overleden (iets dat tegenwoordig gelukkig bijna nooit meer gebeurt!) werd de kleinste klok geluid.

Dat klokgelui was bedoeld om te zorgen dat iedereen wist wat er gebeurd was, maar ook om de laatste eer te brengen aan de dode, en...om boze geesten te verjagen. Om die boze geesten letterlijk 'om de tuin te leiden' werd de doodskist ook drie keer om het kerkhof gedragen. In de kerk werd er voor de overledene een requiemmis gehouden en vroeger hoorde je dan deze muziek: <https://www.youtube.com/watch?v=Dir90NLDp-0&t=70s>
Erg mooi, maar vreselijk griezelig, en dat terwijl een begrafenis al droevig genoeg is

Kijk eens naar het mooie schilderij dat je in deze link ziet. Wat gebeurt daar? Wie is die mooie zwarte engel? Deze spookachtige muziek hoor je tegenwoordig niet meer in de kerk, wél in griezelfilms, luister maar eens: <https://www.youtube.com/watch?v=IDABVdrR4>
Er zijn ontzettend veel requiems gecomponeerd. Hier bijvoorbeeld een prachtig stukje uit het requiem van Fauré: <https://www.youtube.com/watch?v=hJ3cueDNqbw>

Nu wordt het hoog tijd dat we het over iets vrolijkere gaan hebben, en dus gaan we van de *rouwdienst* naar de *trouwdienst*. Want de klokken beieren ook als het bruidspaar de kerk in schrijdt!

Daar komt de bruid

Huwelijksmars - R.Wagner

Daar komt de bruid, daar komt de bruid, kijk hoe ze straalt, o, wat ziet ze er mooi uit!

5
Daar komt de bruid, daar komt de bruid, wij roe-pen luid: le-ve brui-de-gom en bruid!

Dit lied kent iedereen, maar weinig mensen weten dat het uit de opera *Lohengrin* komt, geschreven door Richard Wagner.

Opdracht 1: Tik de maat terwijl je het lied zingt. (Denk erom: je tikt dus niet het ritme van de muziek, maar de vier kwarten van iedere maat!)

Opdracht 2: kijk eens naar de voortekens; hoe heten die en welke twee noten worden er door die tekens veranderd? Worden ze verhoogd of verlaagd? Hoe heten die noten?

Het verhaal van Lohengrin de Zwaanridder

Er was eens een jonkvrouw, Elsa van Brabant. Toen haar vader stierf eiste de wrede Telramund haar rechten op, zodat hij zelf de heerser van Brabant kon worden. De jonkvrouw was ten einde raad, maar als de nood het hoogst is, is de redding nabij. Daar kwam een ridder de rivier afvaren in een bootje, getrokken door een zwaan. Zodra de ridder door had dat er een jonkvrouw in nood was, legde hij aan en versloeg de boze Telramund. Daarna vroeg hij de jonkvrouw ten huwelijk. Elsa trouwde met haar knappe bevrijder, maar moest één ding beloven: ze zou nooit naar zijn naam vragen. Samen leefden ze gelukkig en kregen ieder jaar een mooie, lieve baby. Maar op een kwade dag stelde Elsa hem tóch de verboden vraag: 'Hoe luidt uw naam, mijn lief?'

Diep bedroefd antwoordde de ridder: 'Ach Elsa! Mijn naam is Lohengrin, zoon van de edele Parcival, die koning is van de Heilige Graal... Maar ken je mijn naam, dan moet ik henen gaan. Vaarwel!' En wenend stapte hij in zijn zwanenbootje en voer weg. En Elsa? Die verliet haar kasteel en woonde de rest van haar leven eenzaam en ontroostbaar in een toren bij de rivier. Sindsdien wordt die toren de Zwanentoren genoemd.

Dit mooie verhaal heeft overeenkomsten met andere beroemde verhalen. Kun je bedenken welke verhalen dat zijn?

Opdracht 3: maak een mooie tekening over dit verhaal. Of een gedicht of een lied!

groetjes van Xandra.

